

Tatjana Pieters

Met hart en ziel

boven

"Ik heb onafhankelijkheid altijd enorm belangrijk gevonden. Onafhankelijkheid voor de kunstenaars door ervoor te zorgen dat ze van hun kunst kunnen leven en innovatieve ideeën tonen, onafhankelijk van het commerciële." Foto © Matthias Yzebaert.

rechts

'Jumanji', de eerste tentoonstelling in SFI. T.P.: "Natuurlijk hoop ik dat Soft Focus Institute een internationale uitstraling krijgt. We zijn al geïnventariseerd voor de non-profit sectie van Independent Brussels. Met de galerie neem ik ook nog deel aan kunstbeurzen, uiteraard, want zo creëer je opportuniteiten voor de kunstenaars." Installatiezicht 'Jumanji', 2016. Foto © Matthias Yzebaert.

Tatjana Pieters runt al tien jaar een uitstekende galerie in Gent. Een jonge en gedreven galeriehouster, die ons aanstormend en ook onderbelicht talent laat ontdekken. Krachtige kunst, die signaleert wat er aan de gang is in de wereld. Bovendien komt ze nu op de proppen met Soft Focus Institute, een non-profit organisatie waarmee ze de ruimte deelt. Wat drijft haar?

TEKST : **CHRISTINE VUEGEN**

Eigenlijk runt Tatjana Pieters sinds 2004 een galerie in Gent. Eerst als werknemer, maar ze kreeg wel carte blanche. Dat ze iets in haar mars had, viel me toen al op. Haar eerste ontdekking was niemand minder dan Helmut Stallaerts: een solo in 2004, toen hij pas was afgestudeerd. Twee jaar later opende ze haar eigen galerie in een loftachtige ruimte aan de Burggravenlaan. Sinds eind september 2011 huist ze in een gebouw langs de vaart, een oude opslagplaats die operationeel is gemaakt in samenwerking met een jonge interieurarchitect. Daar zit ze bedacht-

zaam en ontzettend gepassioneerd te vertellen. Een galeriehouster met een visie. En verfrissende toekomstplannen.

Hoe kwam je op het idee om een galerie te openen?

"In mijn jeugd was ik vooral geïnteresseerd in avant-gardemuziek, opera en hedendaagse dans, maar beeldende kunst was er altijd bij. Ik heb restauratie van beeldhouwkunst gestudeerd. Mijn proefschrift ging over restauratie-ethiek. Daarom ging ik kunstgeschiedenis studeren in Gent. Kunst als detector van ideeën die zich ont-

wikkelen in de maatschappij, die interesse was er al. Maar de switch naar hedendaagse kunst is ontstaan tijdens het jaar dat ik Erasmus-student was in Madrid. Toen ik terugkwam in Gent, bekostigde ik mijn studie door een galerie open te houden, die was opgericht door in kunst geïnteresseerde zakenmensen. Ik ben er dus een beetje toevallig ingerold.”

*Eind januari opende Soft Focus Institute, een Centrum voor Artistiek Welzijn van Leken en Inge-
wijden (CAWLI). Een niet-commercieel initiatief. Waarom?*

“Het is een samenwerkingsproject met mijn vriendin, een kunstenaar van een jongere generatie. Ik heb liefst dat onze namen niet worden vermeld, want het gaat om de gemeenschap en niet wie erachter zit. Soft Focus Institute is voor iedereen. Daar streefde ik altijd naar, maar ik heb gemerkt dat een galerie nog een hoge drempel heeft. SFI is ontstaan uit een behoefte om hedendaagse kunst en het experiment toegankelijker te

maken voor het publiek. We willen mensen terug bij elkaar brengen, een soort open huis creëren. Mijn vriendin koopt graag en heel lekker, dus dat willen we bijvoorbeeld ook integreren in onze werking. Het is gegroeid uit een bevraging van waar een galerie vandaag de dag voor staat. Onder mijn eigen naam vertegenwoordig ik een kleinere groep van zes kunstenaars: Audrey Cottin, Marijke De Roover, Anneke Eussen, Derek Sullivan, Tamara Van San en Philippe Van Snick. Hun solotentoonstellingen in mijn galerie zijn belangrijk om een volgende fase in het werk te presenteren aan kunstliefhebbers en een koperspubliek. Maar tentoonstellingen extra muros zijn nog belangrijker. Bekendheid geven bij een verzamelaarspubliek, liefst internationaal, en zorgen voor museale tentoonstellingen: dat is het ideale scenario om een kunstenaarscarrière uit te bouwen. Alleen is alles zo prestatie- en resultaatgericht geworden. Het is echt een ratrace, hè. Ik wilde van die externe druk af, en ik vind dat een kunstenaar de tijd moet hebben om te groeien.

boven

Mijnontginning in een soepkom, kunst van Hayley Aviva Silverman uit New York. T.P.: “Vergeleken met de internationale kunstscène is er weinig jonge Belgische kunst die vertrekt van een aanvoelen van wat vandaag in de maatschappij gebeurt. Maar ik wil niet veralgemenen, zeker niet.” Hayley Aviva Silverman, ‘Fortitude (cold/wet)’, 2015, 20,32 x 20,32 x 20,32 cm, uniek. Courtesy de kunstenaar & Bodega, New York.

“Soft Focus Institute is voor iedereen. Daar streefde ik altijd naar, maar ik heb gemerkt dat een galerie nog een hoge drempel heeft.”

onder

Sinds 2011 huist de galerie in deze ruimte. T.P.: "Iedereen trekt naar Brussel of Antwerpen. Ik koos voor Gent, de periferie van het kunstgebeuren, om meer ingebed te zitten in een sociaal weefsel."

Galerieruimte, ontwerp Pieterjan.

Foto: Joachim Dewilde

rechts

Werk van Philippe Van Snick. T.P.: "Een zeer rijk en consequent oeuvre. De eerste jaren had ik veel aandacht voor métier. Er is een verschuiving in de keuze van kunstenaars. Want je groeit als galeriehouder en je evolueert als mens."

Philippe Van Snick, 'Eviter le pire (polychrome)', 2014, vinyl op doek, (61 x 51 cm) x 9, uniek. Courtesy Tatjana Pieters, Gent

Tatjana Pieters is een commerciële onderneming, die staat voor de onafhankelijkheid van het individu, de verzorging van de individuele kunstenaar. SFI staat voor de gemeenschap. Voor totale vrijheid ook. Het is een vzw, die zich beweegt tussen een kunstuimte, een kunsthall en een galerie. Maar het is geen van de drie. We willen het niet vastpinnen op één of ander model."

Veel galleries hebben een projectruimte, die meer vrijheid biedt. SFI is meteen een 'onafhankelijke zusterorganisatie'. Vind je dat de rol van galleries dringend moet veranderen?

"Met de oprichting van SFI en de verkleining van de groep kunstenaars die ik begeleid, wilde ik mijn visie op het beroep scherpstellen en dat ook signaleren. Iedereen kan bij wijze van spreken een galerie openen, en dat gebeurt meer en meer. Door een toenemende toegankelijkheid en commodificatie schuift kunst en cultuur op naar lifestyle. Er zijn veel meer kunstenaars, galeriehouders, curatoren en verzamelaars dan ooit. Op zich is dat toe te juichen, zolang het niet verzandt in een nivellering van de kunst en haar praktijk. Ik hecht veel belang aan de individuele begeleiding van de kunstenaar. Een goede

galeriehouder is volgens mij een bemiddelaar tussen de kunstenaar en het publiek, een belangenbehartiger, een promotor en een soort manager van de kunstenaar die zich verdiept in het oeuvre en het plaatst binnen een grotere maatschappelijke context. Dat is een heel intensief takenpakket. Veel galleries vertegenwoordigen veel meer kunstenaars dan ze grondig kunnen begeleiden, tenzij ze een groot team hebben. Ik vind het belangrijk dat ik eerlijk ben tegenover mijn publiek en dat ik effectief een meerwaarde kan zijn voor de carrière van een kunstenaar. Daarom heb ik altijd graag met jonge kunstenaars gewerkt. Ik kon hen begeleiden bij hun eerste stappen in de professionele kunstwereld. Een gevolg was dat sommige relaties niet lang zijn doorgegaan omdat de kunstenaar nog niet wilde vastzitten in een structuur of wederzijdse verwachtingen anders uitdraaiden. Daar had ik het soms moeilijk mee. Want je steekt heel je passie, heel je leven, al je energie, al je vertrouwen in het uitbouwen van die carrière. Met SFI kan ik die begeleiding blijven geven zonder dat ik een engagement op lange termijn verwacht, en dat is het onderscheid met mijn galerie. Kunstenaars kunnen nu expertise opdoen door de interactie met andere kunstenaars. Veel van hen komen hun werk hier maken."

Tatjana Pieters is een commerciële onderneming, die staat voor de onafhankelijkheid van het individu, de verzorging van de individuele kunstenaar. SFI staat voor de gemeenschap.

De eerste tentoonstelling is 'JUMANJI'. Kan je daar iets meer over vertellen?

"De titel komt van de avonturenfilm waarin kinderen door het spel Jumanji te spelen een andere wereld in hun wereld halen, de jungle. We zijn geïnteresseerd in andere werelden en werkelijkheden buiten onszelf. Dat is eigenlijk een eeuwenoud zoeken. Wat zijn we, waar staan we voor, hoe is

de wereld ontstaan? Geloof, het rituele, sjamanisme en een nieuwe spiritualiteit die in deze tijd de kop opsteekt: daar zijn de kunstenaars die we hebben uitgenodigd op hun manier allemaal mee bezig. Er zijn enkele Belgen en veel buitenlanders. Meerdere van hen, onder andere de Griek Angelo Plessas die vorig jaar de Desde Prize kreeg, waren nog niet te zien in België. Het is een ervaringstoonstelling met een programma van performances, filmvoorstellingen, een volkskeuken. Er worden ook scholen aangeschreven om een bezoek te brengen.”

Slogans van SFI zoals 'Optimize your happiness' klinken nogal New-Ageachtig. Of is het gewoon idealisme?

“Idealisme is het niet helemaal, omdat we er echt in geloven. Voor mij is met kunst omgaan op een positieve manier een maatschappij exploreren en onze plaats erin. Communicatie, visies uitwisselen, dat is fundamenteel. We zitten in een tijd dat bewust omgaan met dingen centraal staat. Mensen zoeken naar hun essentie, een beter leven, mindfulness, ecologische oplossingen. In die context zijn we met SFI afgekomen. Dat is wat we willen doen, en er zit een knipoog in naar ontwikkelingen in de wereld. Uiteraard is er een continuïteit met wat eerder gebeurde in de galerie. Ik vond het altijd enorm belangrijk om zowel de Belgische als de internationale kunstscène op de voet te volgen. Binnen het samenwerkingsproject worden thema's en kunstenaars geïntroduceerd die ons interesseren. Het is ook een bepaalde levensfilosofie.”

Heb je zelf de behoefte om kunst te kopen?

“Ik heb nooit werken gekocht om later te verkopen. Vaak is het ter ondersteuning van de kunstenaar, om te zeggen: ik geloof in u. Zo is met de jaren een verzameling gegroeid, vanuit ontmoetingen eigenlijk. Van Philippe Van Snick en Rein Dufait heb ik veel, uit pure liefde voor hun kunst. Ik heb ook een fantastische werk van Walter Swennen. En van jonge kunstenaars, zoals de Amerikaan Ed Fornieles die vorig jaar een formidabele show had in Chisenhale in Londen en Pamela Rosenkranz die ik toonde in 2007 en vorig jaar Zwitserland vertegenwoordigde in Venetië. Het grappige is: ik leef ermee in mijn hart en mijn geest, maar niet in mijn huis. Ik vind het wel geweldig als ik bij verzamelaars kom, die zich omringen met kunst. Ik begrijp totaal waarom ze op die manier willen leven. Dat is Jumanji, hè. Ze hebben hun realiteit in de dagdagelijkse job en thuis kunnen ze zich onderdompelen in die andere wereld, waarin ze ergens toch een identificatie met zichzelf vinden. Ik denk dat de schoonheid van kunst, en elke vorm van cultuur, een vrijheidsgedrag creëert bij mensen. Je komt dan in die wereld. Maar voor

mij is het hebben van kunst niet zo belangrijk, want ja, ik werk in de kunst.”

Je begint nu een nieuw avontuur. Is dat het grote toekomstplan of zijn er nog dromen die je wil waarmaken?

“Ja, ons droomproject is veel groter. We willen een instituut creëren waar de kwalitatieve omgang met verschillende zintuigen samenvalt, een soort van complex waar niet alleen hedendaagse kunst is en een beeldenpark, maar ook een sauna, aandacht voor filosofie, eten en innovatieve ideeën in de ecologische architectuur. SFI zoals het nu is, is de aanloop. We noemen het een centrum voor artistiek welzijn. De ervaring is heel belangrijk. Ik ben een fervente saunaganger, maar dat is alleen lichamelijk welzijn. De droom is een instituut voor het welzijn van het lichaam en de geest, waar verschillende levensvisies bij elkaar komen.” Wauw! Fantastisch! Is daar nog iets aan toe te voegen? Misschien wel. Ergens in het gesprek merkte Tatjana Pieters op: “Je moet gelukkig zijn met wat je doet. Dat is het belangrijkste, hè. Voor mij is dat de essentie van alles.”

Meer weten

Bezoeken

'JUMANJI'
Soft Focus Institute
Nieuwevaart 124/001
Gent
<http://softfocusinstitute.space>
t/m 03-04

TATJANA PIETERS
Nieuwevaart 124/001
Gent
www.tatjanapieters.com